

*Дяченко Катерина Олександрівна
(наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Чередник Л. А.)
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава*

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ЗАКЛАДУ

Одним із напрямів вдосконалення роботи санаторно-курортного закладу є його інформатизація. Відомо, що інформаційна технологія – це «процес, що використовує сукупність засобів і методів збору, оброблення та передавання даних інформаційного продукту» [1].

Українська санаторно-курортна індустрія упродовж тривалого часу знаходилася в ізоляції від світових тенденцій розвитку і сьогодні переживає етап масштабної переорієнтації з паперово-ручного методу роботи на застосування автоматизованих інформаційних технологій. Ще 25–30 років тому використання обчислювальної техніки у діяльності санаторно-курортних закладів було великою рідкістю. Нині все змінилося і навряд чи знайдеться заклад, який не послуговується у своїй роботі інформаційними продуктами, як-от: використання інформаційних систем як комплексу технічних, системних і прикладних програмних засобів, комунікаційних систем, які призначено для комплексної автоматизації діяльності санаторно-курортних закладів тощо.

Проблеми ефективного використання інформаційних технологій та їхнього впливу на діяльність санаторно-курортних закладів у своїх працях висвітлюють багато науковців, серед яких: В. К. Бабарицька, О. Ю. Малиновська, О. О. Любцева, М. П. Мальська та інші.

У вітчизняній теорії та практиці дискусійними залишаються питання обґрунтування доцільності та ефективності впровадження інформаційних технологій у систему адміністрування санаторію у сфері надання послуг. Тенденцією останніх років розвитку санаторно-курортного комплексу є значне поштовхування щодо використання інформаційних систем в адмініструванні. Варто зазначити, що санаторно-курортні заклади, які активно застосовують такі системи, одержують істотну конкурентну перевагу і досягають збільшення доходів.

Як показує практика, сучасний розвиток санаторію вимагає впровадження новітніх інформаційних технологій, що істотно впливають на якість надання послуг та конкурентоспроможність. Існує кілька напрямів розвитку діяльності санаторію, які сприяють зростанню кількості клієнтів. Серед них:

- 1) удосконалення послуг, що надаються;
- 2) підвищення ефективності реклами продажів путівок;
- 3) формування гнучкої політики ціноутворення;
- 4) підвищення рівня керованості комплексом загалом [4].

Використання інформаційних технологій у діяльності санаторно-курортного закладу істотно скорочує організаційні проблеми, полегшує аналіз роботи та продаж медичних послуг, спрощує ведення кількісного обліку надання послуг.

Відомо, що санаторно-курортне лікування являє собою комплекс заходів з пріоритетним використанням природних лікувальних ресурсів та інших немедикаментозних засобів лікування відповідно до галузевих стандартів, спрямованих на лікування відпочиваючих. У санаторії важлива роль належить санаторно-курортному адмініструванню, яке «пов'язано із застосуванням інформаційних технологій» [2]. Інформаційні технології дають змогу адміністративному персоналу санаторію вести автоматизовану базу даних, проводити гнучку маркетингову та цільову політику, досягаючи максимальної прибутковості, контролювати умови реалізації своїх послуг. На сучасному ринку інформаційних технологій представлено комп'ютерні програми для автоматизації роботи санаторно-курортного закладу.

Інформаційні системи для санаторію знаходять своє застосування у галузі «управління, планування та обліку зайнятості номерного фонду, лікувальної діяльності, обліку витрат на лікування та харчування, підготовки статистичної звітності» [4]. Ця система дає змогу

отримувати максимальну віддачу від витрачених сил і ресурсів, створює конкурентні переваги. Головною метою застосування інформаційних технологій у санаторії є впровадження в управлінському, лікувально-діагностичному процесі нових інформаційних систем. Оперативне та якісне надання послуг, починаючи з прийому, розміщення та перебування у санаторії «живих» черг біля кабінетів, створює сприятливий фон для лікування та відпочинку клієнтів.

Медична реєстрація зводиться відповідно до призначень лікаря у санаторно-курортній книжці та історії хвороби. У медичній програмі адміністратор реєструє особу та надає лист призначень, де наведено перелік процедур, обстежень, консультацій. Цей документ містить відомості про час, номери кабінетів і вказівки відпочиваючому про те, як готуватися до лабораторних досліджень, процедур. За сукупністю медичних призначень формують щоденні плани роботи процедурних, діагностичних кабінетів і лабораторій.

Використання цієї медичної системи для лікувально-діагностичної діяльності санаторію надає інформацію про реєстрацію відпочиваючих, облік проходження процедур, ведення статистичної звітності, ведення електронної історії хвороби.

У санаторії імені Миколи Гоголя застосовують програму «Раджа» для санаторно-курортного комплексу [3]. За допомогою цієї програми здійснюється реєстрація відпочиваючих, поселення, бронювання. Вона містить пакет зведених звітів, дані про облік путівок, планові графіки заїздів відпочиваючих і кількість фактично зrealizovaniх путівок.

Основою інноваційного спрямування санаторно-курортного закладу є впровадження та використання у своїй діяльності інформаційних технологій та методів [2]. Застосування інформаційних технологій, використання автоматизованих програм дає можливість виконувати процеси:

- 1) бухгалтерського обліку;
- 2) обліку матеріальних цінностей;
- 3) кадрового складу;
- 4) розрахунку заробітної плати;
- 5) тарифікації персоналу [4].

У сучасних умовах неможливо забезпечити якісне обслуговування без застосування сучасних інформаційних технологій. Впровадження автоматизованої системи адміністрування у санаторно-курортному закладі розкриває нові можливості для ефективного вирішення основних завдань, а саме: 1) підвищення продуктивності, раціонального використання ресурсів закладу; 2) сприяння підвищенню ефективності контролю за діяльністю санаторію.

Упровадження інноваційно-інформаційних технологій є необхідною та важливою умовою для успішного розвитку санаторно-курортного закладу та дає змогу істотно підвищити ефективність їхньої роботи, прибутковість і конкурентоспроможність.

Список використаних джерел

1. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці : Книги-XXI, 2003. 300 с.
2. Використання сучасних інформаційних технологій у туристичній галузі. URL: http://www.con-fcontact.com/2009_03_05/7_artyuhova.htm (дата звернення 01.04.2020).
3. Сайт санаторію імені Миколи Гоголя. URL: <http://www.gogolsanat.com.ua/ru/> (дата звернення 20.03.2020).
4. Шляхи підвищення конкурентоспроможності національного санаторно-курортного продукту. URL: http://www.con-fcontact.com/2009_03_05/7_artyuhova.htm (дата звернення 25.03.2020).

